

Mgr. Juraj Majo, PhD. – sociálny demograf, vedecký pracovník a vysokoškolský pedagóg

Viacere výskumy, ktoré zahrnovali aj otázky na religiozitu a svetonázor a ktoré sa v období 2011-2021 uskutočnili aj na Slovensku (EVS, ISSP) poukazovali na určitú mieru rastu bezkonfesijnosti na Slovensku. Jej presné číselné vymedzenie ukázalo až sčítanie obyvateľov, domov a bytov v roku 2021. Počet jedincov, ktorí neuviedli žiadne vyznanie narástol za 10 rokov z vyše 752 tisíc na takmer 1,3 milióna. V percentuálnom vyjadrení ide o nárast viac ako 78 % a podiel obyvateľov bez vyznania dosiahol takmer $\frac{1}{4}$ slovenskej populácie (23,8 %).

Je vedeckou výzvou do budúcnosti analyzovať príčiny a zdroje tohto rastu. Určite k aktuálnej kryštalizácii konfesijných pomerov na Slovensku prispelo aj spresnenie otázky na vyznanie (resp. bez vyznania), ale aj pomerne vysoká miera dekonfesionalizácie (napríklad výskum ISSP Religion v roku 2018 ukázal, že približne polovica jedincov, ktorí sa deklarovali ako bezkonfesijní, boli v minulosti súčasťou niektorej z cirkví).

Pokiaľ ide o priestorové súvislosti, možno konštatovať, že každý okres Slovenska zaznamenal rast počtu aj podielu bezkonfesijných. Najvyššie zmeny v percentuálnom zastúpení nastali v regiónoch, ktoré podiel bezkonfesijných mali nadpriemerný už pri predošlom sčítaní – napríklad Rožňava (2011-25%, 2021 – 41%), Revúca (2011- 25 %, 2021 – 40 %), ale napríklad aj okres Senec (2011-16 %, 2021 – 34 %). Napriek výraznému nárastu, nedosiahol žiaden okres nadpolovičnú väčšinu bezkonfesijných, hoci sa mu približujú všetky bratislavské okresy (s hodnotami nad 40 %), ako aj okres Rožňava (41 %).

Vzhľadom na pomerne výrazný prírastok bezkonfesijného obyvateľstva je však viacero okresov, kde je toto obyvateľstvo už najpočetnejšie, aj keď nedosahuje väčšinu. Najpočetnejšou štruktúrou sú vo všetkých bratislavských okresoch, a v okresoch Liptovský Mikuláš, Martin, Revúca a Rožňava. Percentuálne najviac bezkonfesijných obyvateľov žije v bratislavskom 5. okrese (44,5 %).

Hoci je prírastok bezkonfesijného obyvateľstva výrazný nielen na národnej ale aj okresnej úrovni, nie všade je dynamika prírastku rovnako intenzívna. Na druhej strane je miera prírastku počtu bezkonfesijných medzi rokmi 2011 a 2021 aspoň okolo 50 % všade na Slovensku. Najmenšiu intenzitu vykazovali okresy, kde už boli aj v minulosti pomerne výrazne zastúpení (Bratislava V, Myjava, Poltár, Zvolen + 50 %, Banská Bystrica + 47 %, Zvolen + 51 %).

Vysoký prírastok zaznamenali okresy, ktoré doteraz počet bezkonfesijných nebol taký výrazný ako inde v SR – napríklad v okrese Námestovo je prírastok až 263 % a počet bezkonfesijných sa viac ako strojnásobil.

Podobne vysoké hodnoty sú aj v ďalších severoslovenských okresoch - Čadca (+ 180 %), Tvrdošín (+ 166 %), Bytča (+194 %). Podobne vysoký nárast je vo viacerých východoslovenských okresoch (Sobrance +188 %, Košice – okolie – 186 %, Stropkov + 181 % a podobne), ako aj v okresoch v zázemí Bratislavy s intenzívnym migračným prírastkom (Senec +172 %) a Dunajská Streda (+153 %). Intenzitu prírastku bezkonfesijných po celom Slovensku dokazuje aj fakt, že v 28 okresoch zo 78 sa počet obyvateľov, ktorí sa nehlásia k žiadnemu vierovyznaniu minimálne zdvojnásobil.